

29ste vergadering

Dinsdag 15 mei 2001

Aanvang 13.30 uur

Voorzitter: Korthals Altes

Tegenwoordig zijn 72 leden, te weten:

Baarda, De Beer, Van de Beeten, Bemelmans-Videc, Van den Berg, Bierman, Bierman-Beukema toe Water, De Blécourt-Maas, De Boer, Boorsma, Braks, Van den Broek-Laman Trip, Van Bruchem, Casticum, Dees, Dölle, Dupuis, Van Eekelen, Eversdijk, Van Gennip, Ginjaar, Hessing, Van Heukelum, Hofstede, Holdijk, Van den Hul-Omta, Jaarsma, De Jager, Jurgens, Ketting, Kneppers-Heijnert, Kohnstamm, Korthals Altes, Van der Lans, Van Leeuwen, Lemstra, Van der Linden, Lodders-Elfferich, Luijten, Lycklama à Nijeholt, Meindertsma, Pastoor, Pitstra, Platvoet, Rabbinge, Rensema, Roscam Abbing-Bos, Rosenthal, Ruers, Van Schijndel, Schoondergang-Horikx, Schuurman, Schuyer, Stekelenburg, Stevens, Swenker, Tan, Terlouw, Timmerman-Buck, Varekamp, Ter Veld, Veling, De Vries, Van Vugt, Walsma, Werner, Witteveen, Woldring, De Wolff, Wolfson, Wöltgens en Zwerver,

en de heren Kok, minister-president, minister van Algemene Zaken, en Benschop, staatssecretaris van Buitenlandse Zaken.

□

De **voorzitter**: Ik deel aan de Kamer mede, dat zijn ingekomen berichten van verhindering van de leden:

Le Poole, wegens verblijf buitenslands;

Van Thijn, wegens verblijf elders.

Deze berichten worden voor kennisgeving aangenomen.

De **voorzitter**: Barend Biesheuvel was in velerlei opzicht een imposante man. Door zijn gestalte, als politicus, door zijn krachtige aanpak, door de wijze waarop hij naar mensen en verhoudingen keek en er doorheen keek. Zijn bijnaam "open Barend" zegt meer over zijn karakter en zijn blijvende betekenis voor de samenleving dan de verwijzing naar zijn voorkomen uit de verkiezingsperiodes van de jaren zestig. Die blijvende betekenis komt tot uiting in de Wet openbaarheid van bestuur, waarvoor hij voorbereidende pioniersarbeid verrichte en in het voorzitterschap van de Commissie heroriëntering overheidsvoorlichting. Het is de vraag of ons land ooit een zo aanspreekbaar, toegankelijk en transparant openbaar bestuur zou hebben gekregen, zoals wij dat sedert de jaren zeventig kennen, als Barend Biesheuvel die pioniersarbeid niet had verricht.

Aanvankelijk bepalen twee samenhangende hoofdlijnen – het begrip "rode draden" is misschien niet zo op zijn plaats – zijn politieke carrière: landbouw en Europa. Evenals Colijn was Biesheuvel de zoon van een landbouwer uit de Haarlemmermeer, woonachtig te Haarlemmerliede. Ook al namen beiden, ieder in hun eigen tijd, de voornaamste plaats in de Anti-revolutionaire Partij in en werden beiden geroepen tot het voorzitterschap van de ministerraad, de weg van Biesheuvel naar deze belangrijke politieke en bestuurlijke posities verliep geheel anders. Hij studeerde gedurende de oorlogsjaren rechten aan de Vrije Universiteit. De

hoogleraren P.A. Diepenhorst, Rutgers en Dooyeweerd spraken hem aan. Na voltooiing van zijn studie in september 1945 vervulde hij functies in de agrarische sector. Hij begon in 1945 als secretaris en adviseur van de voedselcommissaris van Noord-Holland. In die functie moet hij doordrongen zijn geraakt van de noodzaak van een voldoende, gevarieerde en betaalbare voedselvoorziening, die ook de producenten een goed inkomen verzekert. De filosofie die ten grondslag lag aan de naoorlogse Nederlandse en later Europese landbouwpolitiek. Zijn werkzaamheden in de agrarische sector vonden in 1957 hun voorlopig eindpunt in het voorzitterschap van de Christelijke Boeren- en Tuindersbond, waarvan hij in 1952 algemeen secretaris was geworden.

Intussen was hij in 1956, bij de uitbreiding van het zeteltal van 100 tot 150, verkozen verklaard tot lid van de Tweede Kamer. Hij combineerde dat met het lidmaatschap van het Europese Parlement. Het dubbelmandaat vroeg om onvermoeibare mensen met grote toewijding. Aan die kwaliteiten voldeed Biesheuvel in alle opzichten. Bij de verkiezingen van 1963 was hij in een aantal kieskringen lijsttrekker. Hij deelde die positie met Smallegenbroek en Roolvink. Na de verkiezing werd hij vice-voorzitter van de antirevolutionaire fractie.

Op 24 juli 1963 werd hij minister van Landbouw en Visserij en vice-minister-president in het kabinet-Marijnen. Tevens werd hij belast met de coördinatie van aangelegenheden Suriname en de Nederlandse Antillen betreffend en met de zorg van de aan Suriname en de Nederlandse Antillen te verlenen hulp en bijstand. Deze drie functies bleef hij vervullen in de opvolgende